

ANSIOLUETTELO

Jouko *Vesa Väinämö Kurkela, synt. Virtasalmi

Akateeminen pätevytyminen:

dosentti 1991, etnomusikologia, Helsingin yliopisto
dosentti 1990, populaarimusiikin tutkimus, Tampereen yliopisto
FT 1989, musiikkitiede, Helsingin yliopisto
FL 1984, musiikkitiede, Helsingin yliopisto
FK 1980, musiikkitiede, Helsingin yliopisto

Työura:

Populaarimusiikin professori 1.1.2003-31.12.2006, Sibelius-Akatemia
Tutkimusjohtaja, musiikintutkimuksen laitos 1.10.2002 alkaen (vv), Tampereen yliopisto
Tutkimusprofessori (mvs), populaarimusiikin tutkimus 1.5.-31.12.2002, Sibelius-Akatemia
Musiikintutkimuksen laitoksen johtaja 2002, Tampereen yliopisto
Kansanperinteen laitoksen johtaja 1993-95; 1997-2001, Tampereen yliopisto
Vieraileva tutkija 1996, Internationales Institut für vergleichende Musikstudien, Berlin
Erikoistutkija 1992-2002, Tampereen yliopisto
Vs. professori, kansanperinne, erit. kansanmusiikki 1993-1994, Tampereen yliopisto
Vieraileva tutkija 1991-1992, Internationales Institut für vergleichende Musikstudien, Berlin
Yliassistentti, kansanmusiikki 1989-1992, Tampereen yliopisto
Tutkija ja projektin sihteerin 1984-1988, Suomen Akatemia
Tutkija 1981-1983, Työväenmusiikki-instituutti
Vs. assistentti, musiikkitiede 1979-1980 (4 kk.), Helsingin yliopisto

Tutkimus- ja opintomatkat:

Unkari 1985, Bulgaria 1986, Tšekkoslovakia 1987, Kuuba 1988, 1990, Viro 1989-1994,
1996, Puola 1989, Tansania 1989, Unkari ja Romania 1990, Tšekkoslovakia, Unkari, Puola,
Romania (1991-1992), Bulgaria 1991-2001 (joka vuosi), Romania 1993, 1996, 1998,
Argentiina ja Uruguay 2003, Bulgaria 2004, 2005.

Tutkimusmäärärahat ja apurahat:

Tutkimussopimus 2006 (3 v, 220.000 €), Suomen Akatemia (Musiikkikulttuurit ja
yrityskulttuurit. Radiomusiikin muutokset Suomessa 1963-2005, vast. johtaja)
Tutkimussopimus 2006 (1,5 v, 92.000 €), TEKES (Musiikin automaattinen transkriptio,
varajohtaja)
Apuraha tutkimusryhmälle 2005 (8.000 €), SKR:n Etelä-Pohjanmaan rahasto
(eteläpohjalaisen tanssimusiikkikulttuurin tutkimiseen ja dokumentointiin, vast. johtaja)
Tutkimussopimus 2004 (3 v, 191.000 €) Suomen Akatemia ja Taiteen keskustmk
(Tanssimusiikin paikallishistoria ja sen soiva tulkinta, vast. johtaja)
Tutkimussopimus 2004 (2 v, 82.000 €) TEKES (Äänen sointiväriin analyysimetodin ja
laitteiston kehittäminen, vast. johtaja)
Apuraha tutkimusryhmälle 2003 (14.000 €), SKR:n Etelä-Pohjanmaan rahasto (Etelä-
Pohjanmaan tanssimusiikin historian kirjoittamiseen, vast. johtaja)
Apuraha tutkimukseen 2001 (80.000 mk), Suomen Kulttuurirahasto (Suomalaisen
populaarimusiikin historia -kirjan kirjoittamiseen)
Apuraha työryhmälle 2000 (160.000 mk), Suomen Kulttuurirahasto (Erkki Ala-Könnin
vanhojen ääninauhujen teknisen kunnan arviointi ja digitointi, vast. johtaja)
Tutkimussopimus 1999 (3 v, 1,6 mmk), Suomen Akatemia (Suomalainen populaarimusiikki
1900-luvulla, vast. johtaja)
Tutkimusstipendi 1996 (10 kk.), Humboldt-Stiftung (Kasettikulttuuri Itä-Balkanilla)

Tutkimusstipendi 1991-1992 (13 kk.), Humboldt-Stiftung (Kansan- ja populaarimusiikki jälkikommunistisessa Euroopassa)
Tutkimusstipendi 1988 (12 kk), Suomen Kulttuurirahasto (väitöskirja musiikkifolklorismista)

Väitöskirjatöiden ohjaus:

Risto Pekka Pennanen: Westernisation and modernisation of Greek popular music (TaY väitöskirjahanke vuodesta 1993, väitellyt elokuussa 1999)
Jari Muikku: Suomalainen ääniteteollisuus 1945-1995 (HY väitöskirjahanke vuodesta 1996, väitellyt helmikuussa 2001)
Tarja Rautiainen: 1960-luvun musiikkiradikalismi (TaY väitöskirjahanke vuodesta 1995, väitellyt toukokuussa 2001)
Risto Blomster: Suomen ja Baltian mustalaislaulut (TaY väitöskirjahanke vuodesta 1997, väitellyt kesäkuussa 2004)
Hannu Tolvanen: Suomalaisen rockin synty ja kehitys 1956-1990 (TaY väitöskirjahanke vsta 1997)
Antti-Ville Kärjä: Kansallinen identiteetti ja suomalaisen elokuvan populaarimusiikki HY väitöskirjahanke vsta 1999, väitellyt lokakuussa 2005)
Heikki Uimonen: Akustinen kommunikaatio kahdessa eurooppalaisessa kylässä (TaY väitöskirjahanke vsta 1999, väitellyt marraskuussa 2005)
Juha Korvenpää: Sointi-ihanteet suomalaisessa populaarimusiikissa 1950-1990 (TaY väitöskirjahanke vuodesta 1999, väitellyt joulukuussa 2005)
Risto Kukkonen: Suomalaisen iskelmämusiikin syvärakenteet (HY väitöskirjahanke vsta 2002)
Laura Henriksson: Suomalainen kuplettiperinne (HY väitöskirjahanke vuodesta 2003)
Ari Poutiainen: Jazzviulunsoiton opetusmetodi (SibA tohtorintutkintoon tähtäävä kehittäjäkoulutus vuodesta 2003)
Mikko Vanhasalo: Humppamusiiikin historia (TaY väitöskirjahanke vsta 2003)
Pekka Huttu-Hiltunen: Vienankarjalainen runolaulu. (SibA väitöskirjahanke vsta 2003)
Pirjo-Liisa Niinimäki: Suomalaiset arkkiveisut (TaY väitöskirjahanke vsta 2003)
Tuuli Talvitie: Tanssimuusikkouden ja tanssikulttuurin muutos Etelä-Pohjanmaalla 1900-luvun alussa (TaY väitöskirjahanke vsta 2005)
Maija S. Lahti: Paikallisten radioasemien yrityskulttuurit Etelä-Pohjanmaalla: iskelmä ja paikallinen identiteetti (TaY väitöskirjahanke vsta 2006)

Taiteellisten tohtoriopintojen ohjausryhmien puheenjohtaja, Sibelius-Akatemia:

Anna-Kaisa Liedes 2002-2005, Mia Kalaniemi 2003->, Timo Väänänen 2003->, Jouko Kyhälä 2003->, Maari Kallberg 2003->, Sari Kaasinen 2005->, Piia Kleemola 2005->, Sanna Kurki-Suonio 2005->, Kristiina Ilmonen 2006->, Ilona Korhonen 2006->

Ohjannut lisäksi yli 20 pro gradu- ja lisensiaatintyötä.

Tieteelliset/taiteelliset asiantuntijatehtävät:

Lausunto dosentuuria varten, FT Yrjö Heinonen 2006, Jyväskylän yliopisto
Lausunto dosentuuria varten, FT Juha Henriksson 2006, Helsingin yliopisto
Taiteellisen tohtorintutkinnon tarkastus, MuM Anna-Kaisa Liedes 2005, Sibelius-Akatemia
Väitöskirjan esitarkastus ja opponointi, VTK Ahti Nikkonen 2003-2005, Helsingin yliopisto
Väitöskirjan esitarkastus, FM Kaarina Kilpiö 2004, Helsingin yliopisto
Väitöskirjan esitarkastus, MA Chris Kemp 2004, Jyväskylän yliopisto
Väitöskirjan esitarkastus ja opponointi, FM Marko Aho 2002, Tampereen yliopisto
Väitöskirjan esitarkastus ja opponointi, FL Pekka Suutari 2000, Joensuun yliopisto
Väitöskirjan opponointi, FL Petri Hoppu 1999, Tampereen yliopisto
Lausunto dosentuuria varten, FT Pirkko Moisala 1994, Turun Yliopisto

Lausunto dosentuuria varten, FT Erkki Pekkilä 1992, Sibelius-Akatemia

Suomen Akatemian asiantuntija (virat ja tutkimussopimukset) 2002 –
Etnomusikologian vuosikirjan toimitusneuvosto, jäsen ja referee-asiantuntija 2000 –
Valtion säveltaidoimikunta 1992-94
Suomen musiikkineuvosto 1986-87

Tieteelliset luottamustoimet:

Suomen etnomusikologisen seuran puheenjohtaja 2005-
Seinäjoen yliopistonkeskuksen johtoryhmä, varajäsen 2004-
Seinäjoen Ammattikorkeakoulun tutkimusneuvosto, jäsen 2004-
Sibelius-Akatemian opetus- ja tutkimusneuvosto, jäsen 2003-
Tampereen yliopiston musiikintutkimuksen laitoksen laitosneuvosto, jäsen 2002-2004
Tampereen yliopiston humanistisen tdk:n opetustaitolautakunta, jäsen 2001
Tampereen yliopiston humanistisen tdk:n työvaliokunta, jäsen 2000-2001
Tampereen yliopiston Yhteiskunnallisen tietoarkiston hallituksen varajäsen 1999-
Kaustisen Kansantaiteen keskuksen hallitus, jäsen ja varajäsen 1998 –
Tampereen yliopiston humanistisen tdk:n tiedekuntaneuvosto, jäsen 1991-1998
Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen laitosneuvosto, jäsen, vpj ja pj 1989-2001
Suomen etnomusikologisen seuran puheenjohtaja 1981, 1990, 1995
Suomen etnomusikologisen seuran varapuheenjohtaja 1986-89

Tärkeimmät julkaisut

Kirjat

1. *Taistojen tiellä soiteltiin - ja soiton tahdissa tanssittiin. Varkautelaiset työväeniltamat ja niiden musiikki työväen osakulttuurin kaudella* [The Iltama tradition and related music in Varkaus during the period of workers' subculture]. Helsinki: Työväenmusiikki-instituutti. Jyväskylä 1983 (336 pages, lic. thesis).
2. *Tanhuten valistukseen. Musiikkivalistus ja perinneyö Suomen Demokraattisessa Nuorisoliitossa* (summary: Enlightened young communists and folk-dancing. Musical education and folklore work in the Democratic Youth League of Finland). Helsinki: Työväenmusiikki-instituutti 1986 (216 pages).
3. *Musiikkifolklorismi ja järjestökulttuuri. Kansanmusiikin ideologinen ja taiteellinen hyödyntäminen suomalaisissa musiikki- ja nuorisjärjestöissä* (summary: Music-folklorism and organization culture. The ideological and artistic utilization of folk music in Finnish musical and youth organizations). Helsinki: Suomen etnomusikologinen seura. Jyväskylä 1989 (444 pages, doctoral diss.).
4. (Pekka Jalkanen & V.K). *Suomen musiikin historia 6, Populaarimusiikki*. [A History of Finnish Music Vol. 6: Popular Music] Helsinki: WSOY 2003 (716 pages).

Tieteelliset artikkelit (julkaisut joissa referee-käytäntö)

1. Varkaus. Workers' music in a Finnish industrial town. *Suomen Antropologi* 4/1983, 218-223.
2. Interest in Folklore and its Myths in the Finnish Workers' Movement. *Musiikin Suunta* 1/1985, 34-44.
3. Aidon kansanlaulun ihanne ja sen viholliset. Miten musiikkifolklorismista tuli tiedeyhteisön ongelma? (summary: The ideal of authentic folk song and its enemies. The ethnomusicologists and the problem of applied folk music). *Etnomusikologian vuosikirja* 1986, 200-220. Jyväskylä 1987.
4. Sibelius, Klemetti, Kangas ja Andersson: suomalaisten säveltäjien käsityksiä kansanmusiikin soveltamisesta *Synteesi* 1-2/1988, 52-70.
5. Kisällien laulut - agitaatiota ja viihdettä (summary: Kisällilaulu - agitation and entertainment). *Etnomusikologian vuosikirja* 1987-88, 84-122. Jyväskylä 1988.

6. Ihannekansa ja hillitty hilpeys. Kansanlaulusovitukset idealistisen kansanomaisuuden heijastelijoina *Tiede & edistys* 1/1990, 5-12.
7. Deregulation of Popular Music in the European Post-Communist Countries: Business, Identity and Cultural Collage. *World of Music* 3/1993, 80-106.
8. Ethnomusicology in Finland: The Historical Approach and Applied Ethnomusicology. *Ethnomusicology* Vol. 38, Nr. 3/1994, 402-405.
9. Katusoitto, äänimaisema ja karnevaali. Näkökulmia ulkotilamusiikin tutkimukseen *Etnomusikologian vuosikirja* 1995, toim. P. Moisala, 78-89.
10. (Pekka Jalkanen & V.K.) Populaarimusiikki ja historia. *Musiikki* 1/1995, 13-28.
11. Local Music-Making in Post-Communist Europe: Mediatization and Deregulation. *East European Meetings in Ethnomusicology*, Vol. 2, (1995), ed. Marin Marian Balasa, 105-115. Published also in Bulgarian: "Sazdavaneto na natsionalna muzika v postkomunistitsheskite strani: obvarzvaneto i s mediite i nejnoto deregulirane". *Balgarski Folklor* 6/1995, 20-28.
12. Music Media in the Eastern Balkans: Privatised, Deregulated, and Neotraditional. *Cultural Policy*, Vol. 3, Nr. 2, 1997, 177-205.
13. Integroiva moninaisuus vai erilliset kulttuurit? Näkökulmia populaarimusiikin historiankirjoitukseen. *Musiikki* 1/1997, 96-114.
14. Orientalismi ja suomalainen iskelmä. *Siltoja ja synteesejä. Esseitä semiotiikasta, kulttuurista ja taiteesta*, toim. Irma Vierimaa & al, 286-306. Helsinki: Gaudeamus 1998.
15. 1800-luvun sointikuva ja populaarimusiikki. Lähtökohtia varhaisen populaarimusiikin soinnin tutkimiseen. *Etnomusikologian vuosikirja* 1999, toim. Jarkko Niemi, 74-90. Helsinki: Suomen etnomusikologinen seura 1999.
16. "Is Folk Music Youth Music and What is the Eastern Influence? Two Debates on Contemporary Folk Music". *East European Meetings in Ethnomusicology*, Vol. 2, (1999), ed. Marin Marian Balasa, 11-23. Published also in Polish: "Muzyka ludowa a muzyka mlodziejowa. Wplywy wschodnie. Dwie debaty o wspolczesnej muzyce ludowej". *Muzyka* 2001/3, 15-26.
17. Työväenilmat, viihde ja valistus. *Naurava työläinen, naurettava työläinen. Näkökulmia työväen huumoriin*, toim. Joni Krekola, Kirsti Salmi-Niklander ja Johanna Valenius, 8-33. Saarijärvi: Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura 2000.
18. Potpuria tunnetuista teemoista. Ketjumuoto ja populaarisuus. Muualla, täällä. Kirjoituksia elämästä, kulttuurista, musiikista, toim. Helena Tyrväinen & al., 310-322. Jyväskylä: Atena Kustannus 2001.
19. Uudet kompit, vanhat laulut – muutoksen enteet 60-luvun popiskelmässä. *Arkinen kumous. Suomalaisen 60-luvun toinen kuva*, toim. Matti Peltonen, V. Kurkela & V. Heinonen, 219-243. Helsinki: SKS 2003.
20. Bulgarian tshalgavideot, poliittisuus ja orientalismit. *Etnomusikologian vuosikirja* 2001, toim. Jarkko Niemi, 91-113.
21. Hittilistat ja rock-asette. Rockin ja popin estetiikkaa etsimässä. *Musiikin filosofian ja estetiikan kysymyksiä*, toim. Alfonso Padilla & Juha Torvinen. Helsinki: Helsinki University Press 2005, 281-313.
22. Kiljuvat sopraanot ja ihana Markus-setä – varhaisten radioäänten kulttuuriset ristiriidat. *Kuultava menneisyys. Suomalaisen äänimaiseman historia*, toim. Outi Ampuja & Kaarina Kilpiö. Historia mirabilis 3. Turku: Turun historiallinen yhdistys 2005, 98-121.
23. Bulgarian *chalga* on video: Oriental stereotypes, Mafia exoticism and politics. In *Balkan Popular Music and the Ottoman Ecumene*, ed. Donna Buchanan. Scarecrow Press (forthcoming 2006, manuscript 27 pages)
24. (VK & Maija Lahti) Pianonuotti ja helppo sovitus – varhaiset nuottihitit suomalaisen nuottikaupan ja musiikkikustannuksen kuvaajina. *Etnomusikologian vuosikirja* 2006, toim. Markus Mantere. Helsinki: Suomen etnomusikologinen seura (ilmestyy 2006, käsikirjoitus 47 sivua).